

FÜGGETLEN MAGYARORSZÁG

„A legnagyobb cél pedig itt, e földi létben
ember lenni mindég, minden körülményben”
(Arany János)

„Az igazat mondd, ne csak a valót.”
(József Attila)

A rendszerváltás veszteségeinek érdekvédelmi, közéleti, politikai Hon-LAPJA

Nyomdai kiadását alapította: **1993-ban az osztársadalmi érdekvédelmet országos hatókörben ellátó**
társadalmi szervezet, a

FÜGGETLEN NÉPKÉPVISELETI SZÖVETSÉG /FÜNÉSZ/

Szemtanúk magántörténelme – avagy:

cseppekből áll össze a tenger

Beszéljünk a **szocializmusról**, a tapasztalatok-tények tükrében

II. rész

Aktuális újságírói témák feldolgozásához keresek adatokat, információkat a Duna-Tisza közén, amikor már többször állítanak meg régi ismerőseim, akikkel legelőször a 70-es évek elején-közepén futottam össze. Van közöttük kőműves, ács, parkettázó, vasbetonszerelő, darukezelő, rakodógép-vezető, kubikos, asztalos, művezető. Egykor ugyanazon kecskeméti központú építőcégnél keresték a kenyerüket. A rendszerváltás azonban őket is kilökte a munkahelyükről, majd kényszervállalkozásba kezdtek, amiből alig tudtak megélni és a családjukat eltartani. Úgy istenigazából le is szegényedtek.

Mutatják nekem a tavaly karácsony előtt a **Gyermekétkeztetési Alapítványtól** érkezett, cseklappal kísért, tehát befizetéseket kérő leveleket, amelyek első mondata így kezdődik: A KSH Statisztikai tükör című kiadványa szerint az ország majdnem fele nyomorog, vagy nélkülözésben él.

Hát sajnos, mi is közéjük tartozunk – fűzik hozzá az egyéni sorsuk summáját. Majd arra kérnek, mivel az időkben sokszor írtam figyelemre méltó cikkeket, riportokat a vállalatukról, elevenítsem fel azok lényegét, hogy legalább a most nyilvánosságra hozott tapasztalatok-tények birtokában emlékezzenek a jó dolgokra. Az utókor pedig **hitelesen ismerje meg azokat a gazdasági-társadalmi történéseket, amelyeket, mostanában el akar feledtetni a regnáló hatalom, a kiterjedő kommunista-ellenessége szellemében.**

Megfogadva a régi olvasóim tanácsait, e most induló sorozatban visszatekintek az 1970-es évek első felére, amikor Bács-Kiskun Megyei Pártbizottság napilapja, a PETŐFI NÉPE levelezési, tehát tömegkapcsolati rovatának vezetőjeként, gyakorta jelentek meg írásaim a BÁCS MEGYEI ÉPÍTŐK-ben, a **Bács Megyei Állami Építőipari Vállalat** üzemi lapjában. E kiadványokat ma is őrzöm, s bennük tallózva ismertetem az alábbiakat.

E második alkalommal az újság 1974. februári, márciusi és áprilisi számait lapozom fel.

Kecskeméten épül hazánk tizedik legkorszerűbb Házgyára

Körülbelül 18 hektáron épül a 600 milliós költségű Házgyár Kecskeméten. Az országban a legkorszerűbb technológiával működő, immáron tizedik ilyen létesítményhez tartozik majd a 17.000 m² tároló kapacitású kavicsároló, a feladó szalagsor, a betongyár, a gyártócsarnok, a készáruraktár, az energetikai létesítmények /kazánház, transzformátorház, kompresszorház, targoncatöltő állomás/, az iparvágány-hálózat, az orvosi rendelő, valamint a leendő 600 dolgozó étkeztetésére rendeltetett étterem-konyha.

A Házgyárban alkalmazandó műszaki megoldásokat a Szovjetunióban dolgozták ki. Teljes kapacitás esetén, két műszakban évi 2300 lakáshoz szükséges panelelemek készülnek e termelőegységben, amely nemcsak a Bács-Kiskun-i megyeszékhely, hanem Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kalocsa, Baja, sőt, a szomszédos Pest megyében lévő Cegléd és Nagykőrös, valamint a közeli másik megyeközpont, Szolnok lakásépítési programját is segíti a termékeivel. A gyártó rendszer vezetői máris dolgoznak ama terven, hogy a közeljövőben bölcsődék, óvodák és iskolák létesítéséhez is elállíthassanak paneleket.

A megyei építőknél hagyományos a társadalmi segítségnyújtás

A vállalat dolgozói jelentős összegeket és társadalmi munkát áldoztak a „Tv-t minden iskolának” akció során, közreműködtek a tanyai iskolák villamosításánál. A szocialista brigádok részt vettek a tanyai kollégiumok építésében is, valamint játszóterek, sportpályák kialakításában.

Sikeresek voltak a kommunista műszakok is, amelyek során a végzett teljesítések utáni munkabéreiket ajánlották fel a kollektívák tagjai. Egy ilyen közösségi termelőakció eredményeképpen csaknem fél millió forint jött össze, amelyből a működési területen lévő Cegléd város tanácsa a 100 személyes óvodájának és a 60 személyes bölcsődéjének berendezéseit korszerűsítette, de jutott ebből a pénzből a kiskunfélegyházi kisiskolások tanyai kollégiumának megépítésére, a kecskeméti hunyadivárosi, az egyik bajai, valamint a kalocsai Széchenyi lakótelepi óvoda felszerelésének megújítására, illetve az ottani bővítésekre is.

Fokozódó lakásépítési program

A legnagyobb megyei építőipari cég az 1970-ben véget ért III. ötéves tervben több mint 3100 lakást épített, a most zajló IV ötéves tervidőszakra pedig 5 és félezernél több új otthon átadását vállalta. E nagyarányú munkálatok úgymond motorjai a csapatban szorgoskodó emberek, a brigádok. Közülük kettővel ismerkedtem meg közelebbről:

Aranykoszorús szerelők

A nemrégben miniszteri kitüntetésben részesült Bende József irányítja ama kollektívát — soraikban található a Kiváló Dolgozói címmel rendelkező Dudás Tibor és Pleskó Gábor —, akiknek tagjai vízvezeték szerelést végeznek. A kecskeméti Széchenyivárosban eddig átadott lakások, valamint az ott lévő bölcsőde, óvoda és általános iskola ebbéli munkái az ő szorgalmukat dicséri. Persze ezzel nem ért véget a teendőjük, hiszen a feladataik teljesítésekor 1 év garanciát is vállaltak, ami azt jelenti, az esetlegesen jelentkező hibákat soron kívül kijavítják. A kapacitásukból egyébként arra is futja, hogy a vidéki építésvezetőségek meghívásának is eleget tesznek, így nemrégben bajai és ceglédi lakásokba építettek be vízvezetékrendszert. És még ahhoz is van erejük, hogy szombatonként, vagy vasárnaponként is plusz munkát végezzenek. Ezek sorában vannak felajánlásaik, melynek keretében a nem régi hétvégén 100 mázsányi hulladék-vasat gyűjtöttek össze a vállalat egyik telepén, átadták a MÉH-nek, s annak bevételét a helyi sportkör támogatására fordították.

Persze, nemcsak a melő köti össze ezeket az embereket, hanem, hogy segítik egymás lakásépítkezéseit, sőt, van színházbérletük és gyakran vesznek részt közös kirándulásokon. Ha valamelyik szaktársuk megbetegedik, együtt látogatják meg. Eme önzetlen közösségi vállalásuk is eredményezte, hogy röviddel ezelőtt aranykoszorús elismerésben részesültek.

Példamutató ácsok

Évek óta dolgozik együtt a „Veres Péter” nevét viselő brigád, amely tagjainak életkora 22 és 55 év között van. Valamennyien ácsok. Profiljuk az állványozás, a zsaluzás, meg a blokkszerelés. Eddig összesen 400 lakás, valamint számos nagyüzemi létesítmény és művelődési intézmény kivitelezésében vettek részt. Szűkebb munkahelyük a 2-es számú főépítés-vezetőség, ám Horváth János brigádvezető irányításával többször átruccantak a cég ceglédi és nagykőrösi építkezéseire is, hogy segítsék az ottani munkát. De büszkén idézik fel az 1971-es évet is, amikor 10 napon át dolgoztak az árvíz sújtotta Szabolcsban, ahol a kezeik nyomán 40 korszerű családi ház „nőtt ki” a nyírségi földből.

Hát e kollektívára bizony egyáltalán nem illik a nótabeli közlés a fafaragó és a forgácsot huncutkodó módon árusító ácsokról. Mert ők példásan teljesítik a feladataikat, s ezért meg is becsülik őket, bizonyosság erre, hogy két tagjuk, Kókai Dezső és Szabó Ferenc már többször, Cseri István pedig egy alkalommal kapta meg a Kiváló Dolgozó kitüntetést. A díszes kötésű brigádnaplójukban pedig hosszú oldalakon olvasható az eredményes munkafelajánlásaik, illetve azok túlteljesítésének konkrétumai. Meg az is, hogy a kommunista szombaton végzett termelőtevékenységük bérét felajánlották a kecskeméti óvodai helyek bővítése költségei fedezéséhez. És van bejegyzés a közös színházlátogatásokról, meg kirándulásokról. Majd található itt külön fejezet a brigádba való felvétel kritériumairól, amely egyebek mellett előírja: a jelentkezőnek nemcsak az egészségügyi követelménynek kell megfelelnie, de a magánéletében sem lehetnek kivetni való dolgok. Csak az egyszeri berúgás már elég indok az ilyen kérelem visszautasítására, ha meg tagként követ el valaki többszöri ilyen cselekedet, az a kizárását vonja maga után.

A jegyzetelésem közben súgja meg a területi építkezések egyik irányítója, Takács István művezető, hogy e brigád a soron következő szombatok egyikén kommunista műszakot tart, a Liszt Ferenc utcai 24 lakásos épület blokkszerelési munkáit végzi. A megadott időben megjelenek a helyszínen és látom, hogy nagyüzem van az építkezésen, ahol a toronydaru 10 percenként emeli helyére a 20 mázsás betonfalat, a brigád pedig villámgyorsan rögzíti a blokktesteket. Rutinszerű művelet ez, amit a legfiatalabb ácsjelölt, Csendes Pali is szinte avatott módon végez már. Kérdésemre azt válaszolja: ráhajtanak, hogy minél több pénz befizethessenek arra a számlára, ahonnan az egyik óvoda fedezheti majd a korszerűsítésének költségeit.

Nyugdíjkorhatáron túl is a brigád élén

Két éve van túl a nők számára előírt korhatáron az „Egyetértés” brigád vezetője, Berecz Józsefné, Marika néni, aki vállalati bérceport vezetőjeként kapta meg az építésügyi és városfejlesztési miniszter által adományozott, az Építőipar Kiváló Dolgozója rangos kitüntetést. 23 esztendeje van a cégnél, eddig négyszer volt vállalati kiváló dolgozó, s öt éve gondoskodik csoportvezetőként arról, hogy a termelőközösség 5000 dolgozója havonta pontosan, rendben megkapja a bérét. Kollektívájuk vállalta, hogy minimálisra csökkentik a kifizetésekkel kapcsolatos panaszok számát, ami sikerült, ezért nyerhették el a közelmúltban a szocialista címet.

A jubileum éve

1974 jeles esztendő a **Bács Megyei Állami Építőipari Vállalat** életében, hiszen az alapításának negyedszázados évfordulóját ünnepli. Ennek során számos, a jelent értékelő és a jövőbe néző esemény zajlik a cégnél, például a szocialista brigádvezetők értekezlete, a jubileumi termelési tanácskozás, az osztályvezetők, építésvezetők, fő-építésvezetők szakmai összejövetelei, a múlt eredményeit bemutató kiállítások, filmvetítések, meg a műszaki és újítási konferencia. Ez utóbbi arról is szól, hogy 25 év alatt évszázados lépéseket tett meg az építőipar a műszaki-technikai fejlődésében, ami az 1949-es kézműipari-kisipari szintről tornázta fel magát a gépi-nagyipari termelés világába.

Az újítások erősítik a műszaki fejlesztést

Kanyó Miklós műszaki igazgató-helyettes terjedelmes cikkben elemzi, hogy az építőiparnak a legkorszerűbb iparágak szintjére való emeléséhez nélkülözhetetlen az újítómozgalom kiszélesítése, a hasznos találmányok alkalmazása. Ennek érdekében a gondolkodó-újító-alkotó emberek minél szélesebb körére van szükség. Az eddigi újítások, amelyek révén olcsóbbá válhattak bizonyos technikai-technológiai megoldások, azt eredményezhették, hogy bizonyos munkákat már az országos árszint alatt is elvállalhatott a cég. Öröndetes, hogy az elmúlt 1,5-2 évben nőtt a termelő munkások és a közvetlen termelésirányítók értékes, színvonalas újítása. Hogy ez fokozódhasson, a jövőben egyszerűsödik az ilyen ügyek intézése, ami azt jelenti, hogy egy személyi elbírálási jogot kapnak a fő-építésvezetők, akik adott esetben gyorsan dönthetnek az újítások alkalmazásáról, egyidejűleg pedig intézkedhetnek annak mielőbbi bevezetéséről is.

A szakember végül leszögezi: szélesíteni lehet és kell azon újításokat, melyek az egyes építési folyamatokban, technológiákban egyszerűsítéseket okoznak, növelik a termelés folyamatosságának biztonságát és más iparágak jó műszaki megoldásait hozzák be az építőiparba.

Takarékosabb gépgazdálkodás

Balai Ferenc gépészeti osztályvezető fontos javaslattal él a jelenlegi gépállomány gondos megbecsülése, gazdaságos kihasználása érdekében:

A gépjavításokat előzzék meg rendszeres vizsgálatok, amelyek lehetővé teszik, hogy a javításokra a még nagyobb hiba bekövetkezése előtt kerülhessen sor. A tmk-műhelyekben át kell térni az alkatrészek javítására, mert ez olcsóbb lehet, mint mindent új alkatrésszel pótolni. Tökéletesítendő az alkatrész-gazdálkodás, ez által meg lehet előzni, hogy egyes alkatrészek hiánya miatt hetekig, hónapokig álljon egy termelő gép. Nélkülözhetetlen a gépek munkahelyi ápolásának, karbantartási szintjének emelése, valamint az energiával való takarékoskodás is.

/Folytatás következik./

INFORMÁLJA, KÉRDEZZE, OLVASSA

a **rendszerváltozás veszteseinek** készülő

VILÁGHÁLÓS NÉPÚJSÁGUNKAT,

a

FÜGGETLEN

MAGYARORSZÁG-ot!

Internetes cím: www.fuggetlenmagyarország.hu

E-mail cím: fuggetlenmagyarország@fuggetlenmagyarország.hu

Levélcím: **6000 Kecskemét, Tinódi u. 6. B/IV/26.**
